

บทที่ 8

การเขียนบทความวิจัย

บทความวิจัยเป็นบทความทางวิชาการประเภทหนึ่งซึ่งมุ่งนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้า ผลการศึกษาทดลอง ข้อค้นพบ ข้อเท็จจริง องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการ มาอย่างเป็นระบบตามขั้นตอน และกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ บทความวิจัยนับเป็น ช่องทางในการเผยแพร่ผลงานวิจัย โดยทั่วไปเมื่อผู้วิจัยทำงานแล้วเสร็จ จะเขียนรายงานวิจัย เป็นเล่มใหญ่เพื่อเผยแพร่ผลงานแต่ผู้ที่อ่านรายงานวิจัยในลักษณะเล่มใหญ่นั้นจะมีอยู่ไม่มาก มีเฉพาะผู้ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ศึกษาหรือผู้ที่สนใจจริงๆ เท่านั้น แต่การเผยแพร่ผลงานวิจัย ในรูปของบทความวิจัยนั้น จะทำให้ผลงานวิจัยได้มีโอกาสเผยแพร่ได้กว้างขวางมากขึ้น วารสาร จะถูกส่งไปยังที่ต่าง ๆ ทั่วประเทศ ผู้ที่จะอ่านงานวิจัยก็มีมากขึ้น เนื่องจากผลงานวิจัยในรูป บทความจะมีความยาวไม่มากเท่ารายงานวิจัย การเรียบเรียง การเขียนจะสั้นกะทัดรัดแต่ ได้ใจความ ผู้อ่านวารสารทั่ว ๆ ไป ซึ่งไม่ใช่ผู้วิจัยก็สามารถเข้าใจได้ ดังนั้น บทความวิจัยจึง เป็นช่องทางในการเผยแพร่ผลงานวิจัยได้ดีมากช่องทางหนึ่งทีเดียว

สำหรับในบทนี้จะกล่าวถึงการเขียนบทความวิจัยในลักษณะของการสรุปงานวิจัย การเขียนในเชิงสรุปงานวิจัยนี้จะมีประเด็นในการเขียนค่อนข้างตายตัว ในบทนี้จะนำเสนอ รายละเอียดเกี่ยวกับองค์ประกอบของบทความวิจัย รูปแบบการเขียนบทความวิจัย ขั้นตอน การเขียนบทความวิจัย และหลักการเขียนบทความวิจัย

1. องค์ประกอบของบทความวิจัย

ในการเขียนบทความวิจัยในเชิงของสรุปรายงานการวิจัยนั้น โดยทั่วไปจะประกอบด้วยประเด็นหลัก ๆ ดังต่อไปนี้

- 1.1 ชื่อเรื่อง
- 1.2 ชื่อผู้เขียน
- 1.3 บทคัดย่อสั้นหรือสังเขปเนื้อหา
- 1.4 ความเป็นมาของปัญหาการวิจัย
- 1.5 วัตถุประสงค์
- 1.6 คำถามการวิจัย (ถ้ามี)

- 1.7 สมมุติฐาน (ถ้ามี)
- 1.8 วรรณกรรม กรอบแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง
- 1.9 ระเบียบวิธีวิจัย
 - ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
 - เครื่องมือวิจัย
 - การเก็บรวบรวมข้อมูล
 - การวิเคราะห์ข้อมูล
- 1.10 สรุปผลการวิจัย
- 1.11 การอภิปรายผล
- 1.12 ข้อเสนอแนะจากการวิจัย
- 1.13 เอกสารอ้างอิงหรือบรรณานุกรม

2. รูปแบบและวิธีการเขียนบทความวิจัย

การเขียนบทความวิจัยมีรูปแบบการเขียนคล้ายกับบทความทั่วไป คือ มีองค์ประกอบสำคัญอยู่ 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนนำ ส่วนเนื้อหา และส่วนท้าย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.1 ส่วนนำ ประกอบด้วย

- 1) **ชื่อเรื่อง** สำหรับบทความวิจัย ส่วนใหญ่ก็จะใช้ชื่อของงานวิจัยนั่นเอง
- 2) **ข้อความเกี่ยวกับผู้เขียน** ได้แก่ ชื่อผู้เขียนบทความ (ก็คือชื่อผู้วิจัยนั่นเอง)

วุฒิการศึกษา ตำแหน่ง สถานที่ทำงาน

3) **บทคัดย่อ** บทคัดย่อเป็นการสรุปงานวิจัยโดยครอบคลุมประเด็นความเป็นมาของปัญหาการวิจัย วัตถุประสงค์ วิธีดำเนินการวิจัย และสรุปผลการวิจัย ในส่วนของบทคัดย่อที่จะนำมาใส่ในบทความวิจัยนั้น หากบทคัดย่อจากเล่มรายงานวิจัยไม่ยาว ผู้เขียนอาจยกมาจากเล่มรายงานวิจัยได้ แต่ถ้าบทคัดยอยาวผู้เขียนบทความวิจัยต้องย่อให้สั้นลงอีก บทคัดย่อในบทความวิจัยจะมีทั้งบทคัดย่อภาษาไทยและภาษาอังกฤษ หากยาวมากเกินไปจะทำให้เสียเนื้อที่ในการเขียนบทความน้อยลง

2.2 ส่วนเนื้อหา

ส่วนเนื้อหาสำหรับบทความวิจัยคือ รายละเอียดทั้งหมดของงานวิจัย ซึ่งประกอบด้วยประเด็นหลักๆ ตั้งแต่ข้อ 1.4 ถึง 1.12 ดังต่อไปนี้

1) **ความนำ** ในบทความทั่วๆ ไป ความนำเป็นการเกริ่นนำก่อนที่เข้าสู่เนื้อหาที่แท้จริง โดยอาจจะนำด้วยจุดมุ่งหมายของบทความ หรือนำด้วยข้อมูลต่างๆ แล้ว

โยงให้สัมพันธ์กับสิ่งที่จะกล่าวจริงในเนื้อหา หรืออาจจะนำด้วยความคิดเห็นของนักวิชาการ ซึ่งเป็นที่ยอมรับ ข้อความในส่วนนำนี้ควรสร้างความสนใจหรือเป็นการปูพื้นฐานของเนื้อหาที่จะกล่าวต่อไป แต่สำหรับในกรณีของบทความวิจัยนั้น ความนำเป็นการกล่าวถึงความเป็นมาของปัญหาการวิจัย เป็นการนำเสนอให้ผู้อ่านทราบถึงเหตุผลความจำเป็นที่ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยเรื่องนั้นๆ หรือแสดงถึงประเด็นปัญหาที่ผู้วิจัยต้องการจะหาคำตอบ วิธีการเขียนจะเขียนโดยการย่อความจากความเป็นมาของการวิจัยจากเล่มรายงานวิจัย โดยย่อให้กระชับและได้ประเด็นสำคัญ

2) **วัตถุประสงค์ของการวิจัย** คำถามการวิจัย (ถ้ามี) และสมมุติฐานการวิจัย (ถ้ามี) ในส่วนนี้เป็นการนำเสนอมุมมองหรือวัตถุประสงค์ของการดำเนินการวิจัย ผู้เขียนบทความวิจัยสามารถนำวัตถุประสงค์การวิจัยทั้งหมดมานำเสนอได้เลย นอกจากนั้นในบางวารสารหรือบางแหล่งเผยแพร่อาจกำหนดให้เขียนคำถามการวิจัยด้วย และหากงานวิจัยนั้นมีสมมุติฐานการวิจัยให้นำเสนอสมมุติฐานการวิจัยด้วย ในการเขียนผู้เขียนบทความสามารถนำรายละเอียดของทั้งสองส่วนนี้จากเล่มรายงานวิจัยมาเขียนได้เลย

3) **วิธีดำเนินการวิจัย** ในส่วนนี้ผู้เขียนจะนำเสนอรายละเอียดเกี่ยวกับประชากรและกลุ่มตัวอย่างสำหรับการวิจัย เครื่องมือในการวิจัย ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล หรือการดำเนินการทดลอง (ถ้ามี) และการวิเคราะห์ข้อมูล วิธีการเขียนวิธีดำเนินการวิจัย ผู้เขียนจะทำการสรุปจากบทที่ 3 (การดำเนินการวิจัย) ในเล่มรายงานวิจัยโดยสรุปเฉพาะประเด็นสำคัญให้กระชับไม่ยาวแต่อ่านแล้วรู้รายละเอียดถึงขั้นตอนและวิธีดำเนินการวิจัย

4) **ผลการวิจัย** ในส่วนนี้ผู้เขียนจะนำเสนอการสรุปผลการวิจัยเพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัยแต่ละข้อให้ครบทุกข้อ การเขียนควรสรุปให้ได้ประเด็นสำคัญว่าจากวัตถุประสงค์ของการวิจัยแต่ละข้อนั้นได้คำตอบว่าอย่างไรบ้าง

5) **การอภิปรายผลการวิจัย** ในบางวารสารหรือบางแหล่งเผยแพร่ กำหนดให้นำเสนอการอภิปรายผลการวิจัยด้วย ในส่วนนี้ผู้เขียนจะอภิปรายผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัยแต่ละข้อ หรืออาจจะเลือกอภิปรายเฉพาะวัตถุประสงค์หลักๆ ก็สามารทำได้ การอภิปรายผลต้องเขียนไม่ยาวและกระชับ

6) **ข้อเสนอแนะจากการวิจัย** ในประเด็นนี้ผู้เขียนบทความวิจัยจะเสนอข้อเสนอแนะจากการวิจัย ซึ่งอาจจะประกอบด้วยข้อเสนอแนะสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (ซึ่งแสดงถึงการนำผลจากการวิจัยนี้ไปประยุกต์ใช้) และข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

2.3 ส่วนท้าย

โดยทั่วไปส่วนท้ายของบทความวิจัยก็คือบรรณานุกรม แต่ผู้เขียนบางท่านอาจจะเขียนสรุปภาพรวมสักเล็กน้อย และอาจกล่าวถึงประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากงานวิจัยนี้ได้ จากนั้นต่อด้วยบรรณานุกรม

ในการเขียนแต่ละส่วน แต่ละประเด็นผู้เขียนต้องพยายามสรุปเนื้อหาให้ได้เฉพาะส่วนที่สำคัญภายใต้แต่ละหัวข้อ แล้วนำมาร้อยเรียงให้เกิดความเชื่อมโยงและต่อเนื่องกัน นอกจากนี้ผู้เขียนควรคำนึงถึงความยาวของบทความด้วย เนื่องจากบทความจะมีความยาวไม่มากเหมือนรายงานวิจัย คือโดยทั่วไปจะมีความยาวประมาณ 8-10 หน้า ดังนั้นผู้เขียนต้องวางแผนแบ่งสัดส่วนให้ดีว่า แต่ละหัวข้อจะมีความยาวเท่าไร จึงจะทำให้บทความวิจัยนั้น ๆ ครอบคลุมเนื้อหาครบถ้วน และได้ใจความของแต่ละประเด็นที่ชัดเจนแต่กระชับไม่เยิ่นเย้อ

แผนภูมิแสดงการเปรียบเทียบระหว่างบทความทั่วไปและบทความวิจัย

บทความทั่วไป	บทความวิจัย
1. ส่วนนำ 1.1 ชื่อเรื่อง 1.2 ข้อความเกี่ยวกับผู้เขียน 1.3 บทคัดย่อหรือสาระสังเขป	1. ส่วนนำ 1.1 ชื่องานวิจัย 1.2 ข้อความเกี่ยวกับผู้เขียน 1.3 บทคัดย่อหรือสาระสังเขป เป็นการเขียนบทคัดย่อหรือสาระสังเขปอย่างสั้น เน้นเฉพาะประเด็นสำคัญ ข้อค้นพบสำคัญ ๆ ที่เป็นจุดเด่น (highlight) ของผลการวิจัย เพื่อจะสร้างแรงจูงใจให้ผู้อ่านสนใจอ่านเนื้อเรื่องต่อไป
2. ส่วนเนื้อหา 2.1 ความนำ 2.2 เนื้อความ	2. ส่วนเนื้อหา 2.1 ความนำ เป็นการเขียนสาระสำคัญของความเป็นมาของปัญหาการวิจัย 2.2 เนื้อหา

ตัวอย่างรูปแบบของบทความวิจัย

1 ชื่อเรื่อง..... ชื่อผู้เขียน* บทคัดย่อ Abstract *ตำแหน่ง สถานที่ทำงาน	2 ความเป็นมาของปัญหาการวิจัย คำถามการวิจัย วัตถุประสงค์ สมมุติฐาน วิธีดำเนินการวิจัย
3 ผลการวิจัย 1)..... 2)..... 3)..... 4)..... 	4 อภิปรายผล (ถ้ามี) ข้อเสนอแนะจากการวิจัย
5 บรรณานุกรม 1) 2) 3) 3) 4)	

3. ขั้นตอนการเขียนบทความวิจัย

ในการเขียนบทความวิจัยนั้น จะมีขั้นตอนในการเขียน 6 ขั้นตอน คือ

ขั้นที่ 1 การเตรียมการ

ขั้นนี้เป็นขั้นที่ผู้เขียนบทความ ทำการศึกษารูปแบบการเขียนที่กำหนดโดยแหล่งที่จะเผยแพร่บทความ เช่น วารสารวิจัย วารสารทั่วไป หรือจะเผยแพร่ในการประชุมสัมมนาต่าง ๆ ซึ่งจะมีข้อกำหนดรูปแบบมาให้ว่า จะต้องเขียนอย่างไร มีประเด็นสำคัญอะไรบ้าง บางแห่งอาจบอกความยาวของบทความ ประเภทของตัวพิมพ์ และลักษณะการพิมพ์ไว้ด้วย และเงื่อนไขอื่น ๆ อีก เช่น ต้องเขียนบทคัดย่อส่งไปก่อนหรือไม่ รูปแบบการเขียนบทคัดย่อเป็นอย่างไร เป็นต้น นอกจากนี้ อาจจะดูตัวอย่างการเขียนบทความวิจัยที่ดีพิมพ์ในวารสารต่าง ๆ เป็นตัวอย่างก็ได้

ขั้นที่ 2 การเตรียมบทคัดย่อ

บทความวิจัยในวารสารหรือเอกสารต่างประเทศ ส่วนใหญ่คณะกรรมการจะให้ผู้เขียนเขียนบทคัดย่อส่งไปให้พิจารณา ก่อน หรือแม้แต่ในการจะเขียนบทความเพื่อไปเข้าร่วมประชุมสัมมนาต่าง ๆ ก็ตาม คณะกรรมการก็มักจะกำหนดให้ผู้เขียนเขียนบทคัดย่อส่งไปก่อน โดยจะมีข้อกำหนดเกี่ยวกับเกณฑ์ในการเขียนบทคัดย่อไว้ว่า จะต้องประกอบด้วยประเด็นใดบ้าง มีความยาวเท่าไร แต่สำหรับวารสารหรือเอกสารของไทยอาจไม่กำหนดให้ส่งบทคัดย่อไปก่อน แต่ให้ส่งบทความตัวจริงไปให้พิจารณาเลย

ขั้นที่ 3 การจัดทำต้นฉบับบทความ

หลังจากที่คณะกรรมการ หรือคณะกรรมการจัดประชุมเห็นชอบในบทคัดย่อที่ผู้เขียนส่งไปแล้ว ผู้เขียนจึงเริ่มเขียนบทความฉบับจริงหรือที่เรียกว่า Full paper ซึ่งหลักเกณฑ์และรูปแบบต่าง ๆ จะเป็นไปตามที่ผู้เขียนได้ศึกษาไว้ในขั้นที่ 1 ผู้เขียนควรเริ่มด้วยการจัดทำโครงเรื่องของบทความวิจัยก่อน โครงเรื่องหรือ outline ประกอบไปด้วยชื่อบทความวิจัย หัวเรื่องย่อย (บทความนี้จะมีหัวเรื่องย่อยกี่หัวเรื่อง) แนวคิด (Concept) ของแต่ละเรื่องย่อย หรือขอบเขตเนื้อหาหลัก ๆ ของแต่ละเรื่องย่อยนั่นเอง และวัตถุประสงค์ในการเขียนบทความนี้ว่าผู้เขียนมุ่งจะให้ผู้อ่านได้อะไรจากบทความวิจัยนี้ ตัวอย่างของการทำโครงเรื่อง มีดังนี้

ตัวอย่างโครงเรื่อง (outline) บทความวิจัย

ชื่อเรื่องวิจัย : การศึกษาพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของวัยรุ่นในกรุงเทพมหานคร

เรื่องย่อ

1. ความเป็นมาของปัญหาการวิจัย
2. วัตถุประสงค์การวิจัย และสมมุติฐานการวิจัย
3. วิธีดำเนินการวิจัย
4. ผลการวิจัย
5. อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

แนวคิด

1. ในปัจจุบันวัยรุ่นใช้เวลาวันละหลายชั่วโมงในการใช้อินเทอร์เน็ตและใช้เพื่อจุดประสงค์ต่าง ๆ กัน เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้อินเทอร์เน็ตของวัยรุ่น ผู้วิจัยจึงสนใจทำวิจัยเรื่องนี้
2. การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 4 ข้อ
3. วิธีดำเนินการวิจัยประกอบด้วย การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง การสร้างเครื่องมือ การรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล
4. ผลการวิจัยประกอบด้วย 4 ประเด็นหลักตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย
5. ข้อเสนอแนะจากการวิจัยประกอบด้วย ข้อเสนอแนะสำหรับวัยรุ่น สำหรับครู และผู้บริหาร และสำหรับผู้ปกครอง

วัตถุประสงค์

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้อ่านได้ทราบถึงการดำเนินการวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของวัยรุ่น ผลที่ได้จากการวิจัยว่าวัยรุ่นมีพฤติกรรมอย่างไร มีแนวทางที่จะแก้ปัญหาอย่างไร ตลอดจนข้อเสนอแนะแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งครอบครัว ครู และผู้บริหารโรงเรียน

ขั้นที่ 4 การเขียนบทความวิจัยฉบับเต็ม

เมื่อผู้เขียนจัดทำโครงเรื่อง (outline) เรียบร้อยแล้ว ผู้เขียนจึงลงมือเขียนรายละเอียดวิธีการเขียนนั้นผู้เขียนจะเขียนเรียงไปตามประเด็นย่อย หรือเรียงย่อยตามที่กำหนดไว้ในโครงเรื่อง โดยในแต่ละเรื่องย่อยจะเขียนตามขอบเขตเนื้อหาที่กำหนดไว้ในแนวคิดของเรื่องย่อยนั้นๆ โดยขยายความให้ครอบคลุมมีประเด็นสำคัญ เขียนให้ผู้อ่านได้รับทราบข้อมูลและเข้าใจในเนื้อหา ผู้เขียนจะเขียนไปจนครบทุกเรื่องย่อย เมื่อจะขึ้นหัวเรื่อง (เรื่องย่อย) ใหม่จะต้องพิจารณาความต่อเนื่องสอดคล้องกันแต่ละเรื่องย่อยด้วย

ขั้นที่ 5 การประเมินต้นฉบับ

หลังจากที่เขียนบทความฉบับร่างเรียบร้อยแล้ว ผู้เขียนอาจทำการประเมินต้นฉบับหรือตรวจสอบต้นฉบับให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นดังต่อไปนี้ คือ

1) **ประเมินด้วยตนเอง** ผู้เขียนอาจจะทิ้งร่างบทความหรือต้นฉบับบทความที่เขียนไว้แล้วสักประมาณ 2-3 วันหรือ 1 สัปดาห์ แล้วแต่ว่าจะมีเวลาน้อยเท่าไร จากนั้นกลับมาอ่านทบทวนอีกครั้ง ในการอ่านทบทวนนี้จะพบว่ามีส่วนประกอบบางตอนอาจต้องปรับแต่งต้องเพิ่มเติมหรือปรับปรุงให้ชัดเจนสมบูรณ์สละสลวยมากขึ้น

2) **ให้เพื่อนประเมิน** หลังจากประเมินด้วยตนเองแล้วผู้เขียนอาจจะนำร่างบทความมาให้เพื่อนช่วยอ่านอีกครั้งหนึ่ง เพื่อดูว่าอ่านแล้วเข้าใจหรือไม่ ยังมีส่วนใดติดขัดส่วนใดไม่ชัดเจนอีกบ้างให้เขาช่วยเสนอแนะ

3) **ขอผู้ทรงคุณวุฒิประเมิน** ถ้าผู้เขียนได้มีโอกาสให้ผู้ทรงคุณวุฒิช่วยประเมินนั้นจะเป็นประโยชน์มาก โดยเฉพาะผู้เขียนที่เพิ่งเริ่มเขียนใหม่ๆ เพราะผู้ทรงคุณวุฒิจะช่วยให้คำแนะนำทั้งในด้านเนื้อหา ด้านการใช้ถ้อยคำ ด้านวิธีการเขียน ด้านลีลาการเขียนให้น่าสนใจ ขวนอ่าน เป็นต้น ผู้เขียนจะได้แนวทางที่เป็นประโยชน์มาก

การประเมินต้นฉบับนี้ถ้าสามารถกระทำได้ทั้งขั้นที่ 2 และ 3 ด้วยก็จะดีมาก ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับเวลาและโอกาสด้วย โดยเฉพาะการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ

ขั้นที่ 6 การปรับปรุงต้นฉบับ

หลังจากที่ได้มีการประเมินต้นฉบับดังกล่าวมาแล้ว ในขั้นนี้ผู้เขียนควรทำการปรับปรุงตามข้อแนะนำข้อเสนอแนะของท่านที่ช่วยประเมินให้ เพื่อจะทำให้บทความมีความชัดเจนสมบูรณ์และน่าอ่านมากขึ้น จากนั้นจึงส่งบทความฉบับสมบูรณ์ไปยังแหล่งที่จะเผยแพร่ต่อไป

เมื่อส่งบทความฉบับสมบูรณ์ไปยังแหล่งที่จะเผยแพร่แล้ว หลังจากคณะกรรมการส่งให้ผู้ทรงคุณวุฒิอ่านหรือคณะผู้จัดประชุมอ่าน อาจจะมีการส่งกลับมาให้

ผู้เขียนปรับปรุงอีกบ้างก็เป็นไปได้ โดยเฉพาะในการลงพิมพ์ในวารสารทั้งในและต่างประเทศ คณะบรรณาธิการอาจจะส่งกลับมาให้ปรับเนื้อหาบางส่วนให้ชัดเจน ครอบคลุมและเหมาะสมยิ่งขึ้น

4. ข้อควรคำนึงถึงในการเขียนบทความวิจัย

การเขียนบทความวิจัยสามารถใช้หลักการสำคัญๆ เช่นเดียวกับการเขียนบทความประเภทอื่น ๆ ดังนี้ คือ

4.1 ด้านรูปแบบ รูปแบบของบทความทั่วไปประกอบด้วย 3 ส่วนหลัก คือ ส่วนนำ ส่วนเนื้อหา ส่วนท้าย

บทความวิจัยจะมีองค์ประกอบ 3 ส่วนหลักนี้เช่นกัน แต่มีรายละเอียดแต่ละส่วนค่อนข้างจะแตกต่างไปจากบทความประเภทอื่น

4.2 ด้านประเด็นองค์ประกอบ

ถ้าเป็นบทความวิจัยในเชิงสรุปงานวิจัยเรื่องใดเรื่องหนึ่ง จะมีประเด็นหลักกำหนดชัดเจนอยู่แล้ว ประกอบด้วย 9-10 ประเด็น คือ 1) ชื่อเรื่อง 2) บทคัดย่อหรือสาระสังเขป 3) ความเป็นมาของปัญหาการวิจัย 4) วัตถุประสงค์ 5) สมมติฐาน 6) วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง 7) ระเบียบวิธีวิจัย 8) สรุปผลการวิจัย 9) ข้อเสนอแนะจากการวิจัย 10) เอกสารอ้างอิงหรือบรรณานุกรม

4.3 ประเด็นที่ควรคำนึงถึงในการเขียน นอกจากคำนึงถึงรูปแบบและองค์ประกอบดังกล่าวมาแล้ว การเขียนบทความวิจัยจะใช้หลักการเช่นเดียวกับการเขียนบทความประเภทอื่น ๆ โดยมีสิ่งที่ควรคำนึงถึงดังนี้

1) ลำดับของเนื้อหา การเขียนลำดับเนื้อหานับว่ามีความสำคัญมากสำหรับงานเขียนทุกประเภท เนื้อหาควรจะเริ่มจากสิ่งที่เป็นพื้นฐานก่อน แล้วจึงไปถึงเรื่องที่มีความซับซ้อนมากขึ้น สำหรับบทความวิจัยนั้นในขั้นของการจัดทำโครงเรื่อง หรือ Outline ผู้เขียนก็ได้กำหนดลำดับของเนื้อหาไว้แล้ว ซึ่งลำดับเนื้อหาของบทความวิจัยนั้นไม่ยาก เพราะจะเป็นไปตามลำดับเนื้อหาของรายงานวิจัยนั่นเอง

2) ความเชื่อมโยงของเนื้อหา การเขียนเนื้อหาแต่ละส่วนหรือแต่ละประเด็นควรมีความเชื่อมโยงกัน ไม่ควรเขียนเป็นส่วนๆ หรือท่อนๆ จะทำให้บทความดูห้วน ไม่น่าอ่าน อาจเชื่อมโยงด้วยประโยค เช่น ในตอนท้ายของความเป็นมาของปัญหาการวิจัยก่อนจะขึ้นประเด็นวัตถุประสงค์การวิจัยอาจจะเชื่อมโยงด้วยประโยคว่า “ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะทำวิจัยเรื่องนี้โดยมีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้”

3) *ความถูกต้องของเนื้อหา* เนื้อหาที่นำเสนอจะต้องมีความถูกต้อง ข้อมูล สถิติ ตัวเลขต่าง ๆ ที่ยกมาประกอบต้องมีความถูกต้อง เป็นจริง

4) *ความเป็นปัจจุบัน* เนื้อหาที่นำเสนอ ข้อมูล สถิติ ตัวเลขต่าง ๆ ที่นำเสนอในบทความวิจัย ควรมีความเป็นปัจจุบันหรือทันสมัยให้มากที่สุด เว้นเสียแต่เป็นเรื่องของทฤษฎีหรือหลักการแนวคิดในบางเรื่อง ซึ่งมีการค้นพบมานานแล้ว และยังไม่มียุคค้นพบขึ้นมาใหม่ก็อนุโลมได้

5) *ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย* ถึงแม้ว่าจะเป็นงานเขียนบทความวิจัยข้อมูล หรือ ข้อค้นพบต่าง ๆ อาจเป็นลักษณะของค่าสถิติ แต่ผู้เขียนต้องนำมานำเสนอเป็นภาษาที่จะทำให้ผู้อ่านทั่วไปถึงแม้จะไม่ใช่วิชาการก็สามารถเข้าใจได้

6) *นำเสนอเนื้อหาในประเด็นหลัก ๆ* เนื่องจากการเขียนบทความวิจัยหรือบทความทั่วไป ความยาวของบทความไม่มาก เหมือนกับการเขียนรายงานวิจัยเป็นเล่ม ส่วนใหญ่จะมีความยาวเพียง 5 - 10 หน้า เพราะฉะนั้นในการเขียนแต่ละหัวข้อผู้เขียนจึงต้องเลือกเฉพาะแก่นของเนื้อหาหรือประเด็นหลักเท่านั้นมานำเสนอ

7) *การอ้างอิงแหล่งข้อมูล* เนื่องจากบทความวิจัยเป็นบทความวิชาการประเภทหนึ่ง จำเป็นต้องมีการศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง ดังนั้นผู้เขียนจะต้องตระหนักว่าหากมีการนำข้อมูลมาจากแหล่งใดก็ย่อมต้องมีการอ้างอิงด้วย และถ้ายึดการอ้างอิงในรูปแบบใด ก็ควรเป็นรูปแบบเดียวกันทั้งหมดตลอดบทความ เช่น การอ้างอิงแบบนามปี (คือชื่อผู้เขียนและตามด้วยปี พ.ศ.) และหากยกข้อความมาจะต้องระบุเลขหน้าที่ยกมาด้วย

8) *การนำเสนอเนื้อหา* อาจจะทำได้หลายรูปแบบไม่จำเป็นต้องเป็นความเรียงเท่านั้น เช่น กรณียของข้อมูลตัวเลขสถิติต่าง ๆ อาจนำเสนอด้วยกราฟ แผนภูมิ ตาราง เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจง่ายขึ้น

5. การเผยแพร่บทความวิจัย

การเผยแพร่บทความวิจัยอาจทำได้ในหลายช่องทางดังต่อไปนี้

1. ส่งพิมพ์ในวารสารไทย
2. ส่งพิมพ์ในวารสารต่างประเทศ
3. เสนอบทความวิจัยในการประชุมสัมมนาในประเทศไทย เช่น เสนอใน Symposium หรือการสัมมนางานวิจัย
4. เสนอบทความวิจัยในการประชุมสัมมนาในต่างประเทศ

5.1 การส่งบทความลงพิมพ์ในวารสารไทย

ในการเขียนบทความลงตีพิมพ์ในวารสารไทยนั้นมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

- 1) ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับขอบเขตเนื้อหา (theme) ที่กำหนดในวารสารฉบับนั้น ๆ เพื่อผู้เขียนจะได้พิจารณาเรื่องที่ตรงกับขอบเขตเนื้อหานั้น
- 2) ศึกษารูปแบบการเขียนและความยาวที่กำหนด
- 3) เขียนบทความตามแนวทางในข้อ 1) และ 2) พร้อมทั้งประเมินต้นฉบับและปรับปรุง และส่งไปยังบรรณาธิการของวารสาร
- 4) ส่งบทความไปยังบรรณาธิการ
- 5) บรรณาธิการอาจส่งกลับมาให้ท่านปรับปรุงเพิ่มเติม

5.2 การส่งบทความลงพิมพ์ในวารสารต่างประเทศ มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

- 1) ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับขอบเขตของเนื้อหาที่กำหนดในวารสารฉบับนั้น ๆ
- 2) ศึกษารูปแบบการเขียน ได้แก่ การใช้ย่อหน้า การอ้างอิง ความยาว
- 3) วารสารส่วนใหญ่กำหนดให้เขียนบทคัดย่อส่งไปให้พิจารณาก่อน หลังจากบรรณาธิการพิจารณาบทความแล้วจะติดต่อให้ผู้เขียนเขียนบทความฉบับจริง เมื่อบรรณาธิการพิจารณาบทความฉบับจริง บรรณาธิการอาจส่งให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจเนื้อหา จากนั้นอาจส่งกลับให้ผู้เขียนปรับปรุงเพิ่มเติม และเมื่อผู้เขียนปรับปรุงแล้วส่งกลับไปยังบรรณาธิการอีกครั้งหนึ่ง
- 4) ผู้เขียนเขียนบทความฉบับจริงหรือฉบับสมบูรณ์ พร้อมทั้งประเมินและปรับปรุงแล้วส่งไปยังบรรณาธิการ

5.3 การนำเสนอบทความในการประชุมในประเทศ

- 1) ติดตามประกาศของคณะกรรมการจัดประชุมเกี่ยวกับการเชิญชวนให้ส่งบทความเพื่อนำเสนอในการประชุมสัมมนา
- 2) ศึกษาแบบการเขียนตามที่คณะกรรมการจัดประชุมกำหนด
- 3) คณะกรรมการในบางการประชุมอาจกำหนดให้ผู้เขียนส่งบทคัดย่อไปให้พิจารณาก่อน เมื่อพิจารณาบทคัดย่อแล้วจึงเขียนบทความฉบับสมบูรณ์
- 4) เมื่อได้รับการตอบรับแล้วผู้เขียนจึงเขียนบทความฉบับสมบูรณ์ส่งไปยังคณะกรรมการ
- 5) เมื่อคณะกรรมการพิจารณาแล้วจะจัดพิมพ์บทความของผู้เขียนลงในเอกสารการสัมมนาและแจ้งให้ผู้เขียนทราบ
- 6) ผู้เขียนเตรียมตัวนำเสนอเนื้อหาในวันประชุมสัมมนา

5.4 การส่งบทความเพื่อนำเสนอในการประชุมนานาชาติ

- 1) ติดตามประกาศของคณะกรรมการจัดประชุม เกี่ยวกับการเชิญชวนให้ส่งบทความของบทความ
- 2) ศึกษารูปแบบการเขียนบทความจากประกาศ
- 3) ส่งบทความไปยังคณะกรรมการจัดประชุม
- 4) เมื่อได้รับการตอบรับแล้ว จึงเขียนบทความฉบับสมบูรณ์
- 5) การเขียนบทความใช้หลักการเช่นเดียวกัน เช่น จัดทำ outline ก่อน แล้วจึงเขียนเนื้อหา อ่านบทวนแล้วปรับปรุง
- 6) ส่งบทความเพื่อคณะกรรมการจัดพิมพ์ลงในเอกสารการสัมมนา
- 7) เตรียมเนื้อหาเพื่อนำเสนอในการประชุมสัมมนา

สรุป การเขียนบทความวิจัย จะต่างจากการเขียนบทความประเภทอื่น ๆ ตรงที่บทความวิจัยนั้น ผู้เขียนมีเนื้อหาอยู่ทั้งหมดแล้ว อยู่ในรายงานวิจัยซึ่งมีรายละเอียดมากมาย ผู้เขียนจะหาอะไรที่จะทำการสรุปย่อเนื้อหาที่มากมายเหล่านี้ให้กระชับครอบคลุมประเด็นสำคัญ และเข้าใจง่าย แต่ถ้าเป็นบทความประเภทอื่น ๆ ผู้เขียนต้องคิดชื่อเรื่อง ประเด็นย่อย และเนื้อหาขึ้นมาใหม่ทั้งหมด วิธีการเขียนบทความวิจัยนั้นผู้เขียนจะต้องเริ่มต้นด้วยการจัดทำโครงเรื่องของบทความเช่นเดียวกับการเขียนบทความประเภทอื่น ๆ แต่หัวข้อหรือประเด็นที่กำหนดจะนำมาจากหัวข้อในรายงานวิจัย เพียงแต่ผู้เขียนพิจารณาว่าจะกำหนดให้มีประเด็นอะไรบ้าง จึงจะครอบคลุมเนื้อหาที่สำคัญ จากนั้นจึงลงมือสรุปเนื้อหาที่มีอยู่เพื่อบรรจุลงในแต่ละประเด็นที่กำหนด สิ่งที่ผู้เขียนพึงตระหนักอยู่เสมอก็คือจะต้องเขียนให้กระชับแต่ครอบคลุมประเด็นสำคัญครบถ้วน เพราะการเขียนบทความจะไม่มีเนื้อที่ไม่มากเท่ากับการเขียนรายงานการวิจัย นอกจากนั้นแต่ละประเด็นเนื้อหาจะต้องมีความเชื่อมโยงต่อเนื่องกันด้วย และที่สำคัญผู้อ่านบทความอาจจะเป็นคนหลากหลายกลุ่ม อาจจะไม่ใช่นักวิจัยเท่านั้น เพราะฉะนั้นผู้เขียนจะต้องเขียนให้ผู้อ่านทั่ว ๆ ไปสามารถเข้าใจได้ด้วย การฝึกเขียนบ่อย ๆ และการอ่านบทความวิจัยจากวารสารต่าง ๆ ก็จะช่วยให้อ่านได้เทคนิควิธีการในการเขียนบทความวิจัยให้มีทั้งคุณค่าทางวิชาการและน่าอ่านพร้อม ๆ กันไปด้วย

บรรณานุกรม

- จรัญ จันทลักษณ์ และกษิตติ์ เอื้อเชี่ยวชาญกิจ คัมภีร์การวิจัยและการเผยแพร่สู่นานาชาติ
สนับสนุนโดยสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย กรุงเทพมหานคร อักษรสยามการพิมพ์
2548
- นภาลัย สุวรรณธาดา “การเขียนตำราและเอกสารวิชาการ” ใน เทคนิคการเขียนงานวิชาการ
นนทบุรี สำนักการศึกษาเนืองมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ม.ป.ป. (เอกสาร
อัดสำเนา)
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช การเขียนเอกสารทางวิชาการ นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัย
ธรรมมาธิราช 2537
- ยงยุทธ ยุทธวงศ์ “การเขียนบทความวิจัย : หลักการและวิธีการ” ใน การเขียนบทความวิจัย
ระดับนานาชาติ ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กรุงเทพมหานคร สำนักงาน
พัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ 2548
- สุมาลี สังข์ศรี การเขียนบทความวิจัย นนทบุรี สำนักการศึกษาต่อเนืองมหาวิทยาลัยสุโขทัย
ธรรมมาธิราช 2539 (เอกสารอัดสำเนา)
- Day, RA. *How to Write and Publish a Scientific Paper* (5th edition.) Phoenix :
Oryx Press. 1988
- Fischer, B.A., Zigmond, MJ. *Components of Research Article*. www.survival.pitt.edu.
2004

ตัวอย่าง
การเขียนบทความวิจัยภาษาไทย
และภาษาอังกฤษ

แนวทางการนำความรู้และประสบการณ์ของผู้สูงอายุ มาทำประโยชน์ต่อสังคม

ศาสตราจารย์ ดร.สุมาลี สังข์ศรี และคณะ*

บทคัดย่อ

งานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารวบรวมความรู้และประสบการณ์ของผู้สูงอายุในแต่ละพื้นที่และจัดทำเป็นฐานข้อมูล เพื่อศึกษาความต้องการและความคิดเห็นของผู้สูงอายุ และผู้ที่เกี่ยวข้องต่อแนวทางการนำความรู้และประสบการณ์ของท่าน มาทำประโยชน์ต่อสังคม และเพื่อประมวลข้อมูลที่เกี่ยวข้องทั้งหมด นำเสนอแนวทางหรือรูปแบบการนำความรู้และประสบการณ์ของผู้สูงอายุมาทำประโยชน์ต่อสังคม

กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย 1) ผู้สูงอายุที่มีประสบการณ์ในด้านต่าง ๆ 600 คน และผู้สูงอายุทั่วไป 600 คน 2) ผู้ดูแลผู้สูงอายุกลุ่มที่มีประสบการณ์ 360 คน 3) เจ้าหน้าที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 120 คน 4) บุคลากรของ อบต. และกรรมการชุมชน 360 คน และ 5) ประชาชนในชุมชนเดียวกับผู้สูงอายุ 480 คน รวมทั้งหมด 2,520 คน เครื่องมือรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ ข้อมูลเชิงปริมาณวิเคราะห์โดยการหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพทำการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยในประเด็นหลักสรุปได้ว่า 1) การวิจัยครั้งนี้ได้รวบรวมองค์ความรู้ของผู้สูงอายุจำนวน 582 คน จากทุกภูมิภาคของประเทศมาจัดทำเป็นฐานข้อมูลความรู้และประสบการณ์ของผู้สูงอายุ 9 ด้าน 2) ผู้สูงอายุและผู้เกี่ยวข้องทุกกลุ่มต่างเห็นสอดคล้องกันว่าความรู้และประสบการณ์ของผู้สูงอายุเป็นสิ่งที่เป็ประโยชน์ ควรเผยแพร่ถ่ายทอดแก่ประชาชน 3) ในแต่ละชุมชนควรจะได้มีการจัดกิจกรรมให้ผู้สูงอายุได้ถ่ายทอดความรู้ ความเชี่ยวชาญของท่านแก่ชุมชน โดยควรจัดในรูปแบบของแหล่งเรียนรู้หรือศูนย์การเรียนรู้ โดยจัดให้มีกิจกรรมหลากหลายรูปแบบ และเน้นให้ผู้รับความรู้ได้ฝึกปฏิบัติจริง ส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชนมีส่วนร่วมและควรมีการรวบรวมองค์ความรู้ของผู้สูงอายุไว้ในรูปแบบของสื่อหลากหลายชนิด เพื่อให้ผู้สนใจได้ศึกษาตามอัธยาศัย

* มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

Abstract

The objectives of the study were : to study and gather knowledge and experiences of elderly people in each area to form up a data base of experiences, to study needs and opinions of elderly people and related people towards a guideline for making full use of knowledge and experiences of elderly people for developing community, and to synthesize all data obtained to propose a guideline for making full use of knowledge and experiences of elderly people for developing community.

The samples composed of 600 elderly people who had experiences in different areas and another 600 general elderly people, 360 care takers of the elderly who had experiences, 120 personnel of related agencies, 360 personnel of local organizations and community committee members, and 480 people who lived in the same communities with the elderly. The total samples was 2,520 people. Questionnaires and the interview forms were used for data collection. Quantitative data were analysed by frequency, percentage and means. Qualitative data were analysed by contents analysis.

The main findings were : 1) This study gathered knowledge and experiences of 582 elderly people and then they were organized into the form of a data base in 9 categories of experiences. 2) The elderly and all involved people had the same idea that knowledge and experiences of elderly people were valuable resources which should be transferred to people. 3) Transferring of knowledge and experiences of the elderly people should be made available in every community. It may be organized in form of Learning Resources or learning Centres with several kinds of practical activities. People participation should be encouraged. Knowledge and experiences of the elderly should also be put and disseminated in form of various media for informal education.

ความเป็นมาของปัญหาการวิจัย

ผู้สูงอายุเป็นกลุ่มประชากรที่มีคุณค่าของสังคม เพราะเป็นผู้ที่เคยทำประโยชน์ให้แก่สังคมได้สร้างสรรค์ถ่ายทอดสิ่งที่ดีงามสู่ลูกหลาน เป็นที่พึ่งทางใจ เป็นที่ปรึกษาในด้านอาชีพ การงาน สังคม และชีวิตส่วนตัว เป็นที่ยึดเหนี่ยวทางใจของเยาวชน ผู้สูงอายุจึงเป็นผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์ที่ยังคงให้ประโยชน์แก่สังคมได้ ทั้งยังเป็นปฐนียบุคคลที่ควรแก่การเคารพบูชา

ผู้สูงอายุเป็นประชากรกลุ่มใหญ่ซึ่งนับวันจะทวีจำนวนมากขึ้น ความเจริญก้าวหน้าทางการแพทย์และสาธารณสุขทำให้บุคคลมีสุขภาพดีขึ้น มีอายุยืนยาวขึ้น สำนักงานสถิติแห่งชาติ (2540) รายงานว่าในปี 2542 ผู้สูงอายุไทยที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไปมีประมาณ 5.6 ล้านคน หรือร้อยละ 9.3 ของประชากรทั้งประเทศจะเพิ่มเป็นประมาณ 8.2 ล้านคน หรือร้อยละ 11 ของประชากรทั้งประเทศในปี 2553 และเป็น 10.2 ล้านคน หรือประมาณร้อยละ 15 ของประชากรทั้งหมดของประเทศในปี พ.ศ. 2563

ผู้สูงอายุมีสภาพการดำเนินชีวิตที่แตกต่างไปจากสมัยที่ยังอยู่ในวัยกลางคนหรือวัยหนุ่มสาวมาก ผู้สูงอายุจะพบกับความเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ หลายด้านทั้งด้านสุขภาพ ร่างกาย อาชีพการงาน รายได้ เศรษฐกิจ สังคม จิตใจ และสภาพการดำเนินชีวิต ถึงแม้ความเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกายจะเป็นไปในทางเสื่อมถอยลง หน้าที่การงานจะลดน้อยลง แต่ประสบการณ์ของผู้สูงอายุกลับสั่งสมเป็นทวีคูณ ยิ่งเวลาผ่านไปยาวนานเท่าไร ประสบการณ์ของผู้สูงอายุยิ่งเพิ่มพูนขึ้นเท่านั้น ผู้สูงอายุไม่ว่าจะประกอบอาชีพการงานใด ท่านได้สั่งสมประสบการณ์จากอาชีพการงาน จากการดำเนินชีวิต จากสภาพสังคม สิ่งแวดล้อม รวมทั้งการได้รับการถ่ายทอดความรู้มาจากบรรพบุรุษและครอบครัว จึงทำให้ท่านมีประสบการณ์ที่หลากหลาย เช่น ด้านการเกษตร การเย็บปักถักร้อย การทำอาหาร การแกะสลัก การปั้น การถักทอ ยาสมุนไพร ดอกไม้ใบตอง การก่อสร้าง ช่างทอง การทอผ้า ขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม แพทย์แผนไทย เป็นต้น

ความรู้และประสบการณ์ของผู้สูงอายุนั้นเป็นสิ่งที่มีความยิ่ง ไม่สามารถหาได้จากเอกสารหรือตำราใด ๆ หากได้มีการส่งเสริมให้ผู้สูงอายุได้นำความรู้และประสบการณ์ของท่านมาทำประโยชน์ต่อสังคม นอกจากบุคคลในสังคมจะได้รับประโยชน์อย่างมหาศาลแล้ว ในขณะเดียวกันจะเป็นการช่วยเสริมกำลังใจให้แก่ผู้สูงอายุให้รู้สึกถึงคุณค่าของตนเอง ทำให้มีกำลังใจและกำลังใจในการดำเนินชีวิต นับเป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุอีกทางหนึ่ง

ดังนั้น เพื่อให้ได้ข้อมูลอย่างกว้างขวางเกี่ยวกับความรู้และประสบการณ์ของผู้สูงอายุ และเพื่อให้ได้แนวทางที่เหมาะสมในการนำความรู้และประสบการณ์ของท่านมาถ่ายทอดและใช้ประโยชน์แก่สังคม คณะผู้วิจัยจึงสนใจที่จะทำการศึกษาในเรื่องนี้ เพื่อนำผลการวิจัยไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษารวบรวมความรู้และประสบการณ์ของผู้สูงอายุในแต่ละพื้นที่และนำมาจัดทำเป็นฐานข้อมูล
2. เพื่อศึกษาความต้องการและความคิดเห็นของผู้สูงอายุต่อแนวทางการนำความรู้และประสบการณ์ของท่านมาทำประโยชน์ต่อสังคม
3. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องต่อแนวทางการนำความรู้และประสบการณ์ของผู้สูงอายุมาทำประโยชน์ต่อสังคม
4. เพื่อประมวลข้อมูลที่เกี่ยวข้องทั้งหมด นำเสนอแนวทางหรือรูปแบบการนำความรู้และประสบการณ์ของผู้สูงอายุมาทำประโยชน์ต่อสังคม

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง 5 กลุ่ม อยู่ใน 24 ตำบล จาก 12 จังหวัดทั่วทุกภาคของประเทศ ซึ่งประกอบด้วย 1) ผู้สูงอายุชาย-หญิงอายุ 60 ปีขึ้นไป ซึ่งแบ่งเป็นผู้สูงอายุที่มีความเชี่ยวชาญในด้านต่าง ๆ 600 คน และผู้สูงอายุทั่วไป 600 คน 2) ผู้ดูแลหรือผู้ใกล้ชิดผู้สูงอายุที่มีความเชี่ยวชาญ 360 คน 3) เจ้าหน้าที่หน่วยงานที่ทำงานเกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุ 120 คน 4) บุคลากรของ อบต. และกรรมการชุมชน 360 คน และ 5) ประชาชนในชุมชนเดียวกับผู้สูงอายุ 480 คน รวมทั้งหมด 2,520 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลประกอบด้วยแบบสอบถามหรือแบบสัมภาษณ์สำหรับผู้สูงอายุที่มีความเชี่ยวชาญด้านต่าง ๆ แบบสอบถามหรือแบบสัมภาษณ์สำหรับผู้สูงอายุทั่วไป แบบสอบถามสำหรับกลุ่มเจ้าหน้าที่ กลุ่ม อบต. และกรรมการชุมชน และกลุ่มประชาชนในชุมชน คณะผู้วิจัยเดินทางไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากทุกกลุ่มตัวอย่างในทุกจังหวัดด้วยตนเอง โดยประสานขอความช่วยเหลือจากศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ศูนย์บริการการศึกษาการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอ และกรรมการชุมชนในพื้นที่ที่ถูกเลือกเป็นตัวอย่าง ข้อมูลที่รวบรวมได้นำมาวิเคราะห์ โดยในส่วนของข้อมูลเชิงปริมาณวิเคราะห์ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพทำการวิเคราะห์โดยการสรุปประเด็นและการวิเคราะห์หาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพทำการวิเคราะห์โดยการสรุปประเด็นและการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา โดยเฉพาะข้อมูลที่ได้จากผู้สูงอายุที่มีความเชี่ยวชาญ ผู้วิจัยทำการสังเคราะห์เพื่อจัดทำเป็นฐานข้อมูลผู้สูงอายุ

ผลการวิจัย ผลการวิจัยในประเด็นสำคัญสรุปได้ดังนี้

1) ฐานข้อมูลความรู้ ประสบการณ์และความเชี่ยวชาญของผู้สูงอายุ

การวิจัยครั้งนี้ได้รวบรวมองค์ความรู้ของผู้สูงอายุจำนวน 582 คน จากทุกภูมิภาคของประเทศมาจัดทำเป็นฐานข้อมูล ซึ่งความรู้ความเชี่ยวชาญของผู้สูงอายุนั้นแบ่งได้เป็น 9 ด้าน คือ 1) ด้านเกษตรกรรม 2) ด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม 3) ด้านแพทย์แผนไทย 4) ด้านการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม 5) ด้านกองทุนและธุรกิจชุมชน 6) ด้านศิลปกรรม 7) ด้านภาษาและวรรณกรรม 8) ด้านปรัชญา ศาสนา ประเพณี 9) ด้านโภชนาการ ข้อมูลของผู้สูงอายุแต่ละท่านจะประกอบไปด้วย ชื่อ สกุล ที่อยู่ (จำแนกเป็นภาค จังหวัด และอำเภอ) ประวัติส่วนบุคคล และประสบการณ์ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน (ซึ่งประกอบด้วย การได้มา ซึ่งองค์ความรู้ การสั่งสมและพัฒนาประสบการณ์ รายละเอียดขององค์ความรู้ ขั้นตอนหรือวิธีดำเนินการ และตัวอย่าง (บางด้าน)

ผู้สนใจสามารถเข้าถึงหรือสืบค้นฐานข้อมูลได้โดยใช้คำค้น ชื่อ-สกุล สาขาที่เชี่ยวชาญ ภาค จังหวัด และอำเภอ นอกจากการเข้าไปสืบค้นข้อมูลแล้ว คณะผู้วิจัยยังเพิ่มช่องทางไว้ในเว็บไซต์ของฐานข้อมูลนี้เพื่อให้ผู้สนใจหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าไปช่วยเพิ่มเติมข้อมูลให้สมบูรณ์ และเป็นปัจจุบันอยู่เสมอได้

2) สภาพ ความต้องการและแนวทางในการนำความรู้และประสบการณ์ของผู้สูงอายุมาทำประโยชน์ต่อสังคม ตามความคิดเห็นของผู้สูงอายุ

ผลการวิจัยพบว่า ผู้สูงอายุที่มีความรู้ ประสบการณ์และความเชี่ยวชาญในด้านต่าง ๆ ส่วนใหญ่มีโอกาสนำความรู้และความเชี่ยวชาญไปช่วยเหลือชุมชนพอสมควร มีปัญหาที่พบอยู่บ้างคือการขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ การไม่รู้วิธีการถ่ายทอดความรู้ที่ดี และปัญหาการเดินทาง ในส่วนของแนวทางการนำความรู้ ความเชี่ยวชาญไปทำประโยชน์ต่อสังคมนั้น ทั้งผู้สูงอายุที่มีความเชี่ยวชาญด้านต่าง ๆ และผู้สูงอายุทั่วไปต่างเห็นสอดคล้องกันว่า ความรู้และประสบการณ์ของผู้สูงอายุเป็นสิ่งที่เป็ประโยชน์ ควรเผยแพร่ถ่ายทอดแก่ประชาชน โดยอาจจะจัดในรูปของแหล่งการเรียนรู้ หรือศูนย์การเรียนรู้โดยใช้สถานที่ที่เป็นศูนย์กลางของชุมชนเป็นที่ตั้งให้มีกิจกรรมหลายชนิด มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรู้อย่างกว้างขวาง ควรมีการจ่ายค่าตอบแทนแก่ผู้สูงอายุที่มาเป็นวิทยากรแต่ละครั้ง และควรเก็บรวบรวมองค์ความรู้ของผู้สูงอายุไว้ในรูปสื่อสิ่งพิมพ์

3) สภาพ ความต้องการและแนวทางในการนำความรู้และประสบการณ์ของผู้สูงอายุมาทำประโยชน์ต่อสังคม ตามความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง

ผู้ที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ผู้สูงอายุที่ท่านเกี่ยวข้องอยู่ส่วนใหญ่มีกความรู้ ความเชี่ยวชาญในด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม เกษตรกรรม แพทย์แผนไทย และ

ผู้สูงอายุส่วนใหญ่ได้เคยนำความรู้และความเชี่ยวชาญมาทำประโยชน์ต่อสังคม ส่วนแนวทางการนำความรู้และประสบการณ์ของผู้สูงอายุมาทำประโยชน์ต่อสังคมนั้น ผู้เกี่ยวข้องเห็นว่าความรู้และประสบการณ์ของท่านจะเป็นประโยชน์ต่อประชาชนด้านการประกอบอาชีพและด้านการดำเนินชีวิต ควรจะได้มีการเผยแพร่และถ่ายทอดต่อประชาชนโดยเสนอให้จัดในกลุ่มสนใจ แหล่งเรียนรู้หรือศูนย์การเรียนรู้ แล้วจัดกิจกรรมหลายประเภทโดยเน้นวิธีการฝึกปฏิบัติ สถานที่จัดควรเป็นศูนย์กลางของชุมชนและที่บ้านผู้สูงอายุเอง ผู้รับผิดชอบในการบริหารจัดการกิจกรรมควรจะเป็น อบต. และเจ้าหน้าที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกัน ควรส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมทั้งในด้านการจัดกิจกรรมและเข้าร่วมรับบริการความรู้ ควรมีการจ่ายค่าตอบแทนผู้สูงอายุที่มาเป็นวิทยากร รวมทั้งช่วยเหลือค่าวัสดุอุปกรณ์ที่ท่านใช้สำหรับองค์ความรู้ของผู้สูงอายุควรจัดเก็บไว้ในรูปสื่อสิ่งพิมพ์ เทปเสียง และ CD

4) สังเคราะห์แนวทางการนำความรู้ ประสบการณ์ ความเชี่ยวชาญของผู้สูงอายุมาทำประโยชน์ต่อสังคม

จากการนำข้อมูลจากความต้องการและความคิดเห็นของผู้สูงอายุที่มีความเชี่ยวชาญด้านต่าง ๆ ผู้สูงอายุทั่วไป ผู้เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุได้แก่ ผู้ดูแลผู้สูงอายุ ประชาชนในชุมชน เจ้าหน้าที่ อบต. และกรรมการชุมชน และเจ้าหน้าที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มาสังเคราะห์เป็นแนวทางฯ แล้วนำเสนอผู้ทรงคุณวุฒิด้านผู้สูงอายุเพื่อให้ข้อเสนอแนะแล้ว ปรากฏว่า แนวทางในการนำความรู้ ประสบการณ์และความเชี่ยวชาญด้านต่าง ๆ ของผู้สูงอายุเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อประชาชนเป็นอย่างมากทั้งในด้านการประกอบอาชีพและเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต ในแต่ละชุมชนควรจะได้มีการจัดกิจกรรมให้ผู้สูงอายุได้ถ่ายทอดความรู้ ความเชี่ยวชาญของท่านแก่ชุมชนโดยควรจัดในรูปของแหล่งเรียนรู้ หรือศูนย์การเรียนรู้หรือศูนย์ข้อมูลข่าวสารผู้สูงอายุ โดยจัดตั้ง ณ ที่ที่เป็นศูนย์กลางชุมชน ควรจัดให้มีกิจกรรมหลากหลายรูปแบบ และเน้นให้ผู้รับความรู้ได้ฝึกปฏิบัติจริง มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรู้อย่างทั่วถึง ส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชนมีส่วนร่วม นอกจากนั้นควรมีการรวบรวมองค์ความรู้ของผู้สูงอายุไว้ในรูปแบบของสื่อหลากหลายชนิดเพื่อให้ผู้สนใจได้ศึกษาตามอัธยาศัย ผู้ที่จะรับผิดชอบดูแลกิจกรรมผู้สูงอายุนี้ ควรเป็นรูปคณะกรรมการ ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนประชาชน กรรมการชุมชน องค์กรท้องถิ่น เช่น อบต. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยให้มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบโดยตรง 1 คน ควรมีการจัดทำฐานข้อมูลผู้สูงอายุ มีการสร้างเครือข่ายการจัดกิจกรรมระหว่างชุมชน และมีการประเมินผลกิจกรรมเพื่อนำผลมาพัฒนากิจกรรมให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ผลจากการวิจัยสามารถนำมาจัดทำข้อเสนอแนะสำหรับหน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้องได้ดังนี้

ข้อเสนอแนะสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

1. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ควรให้ความสำคัญและเสนอเป็นนโยบายระดับชาติในเรื่อง การส่งเสริมให้มีการนำความรู้ ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ของผู้สูงอายุ มาทำประโยชน์ต่อสังคมเพื่อจะได้นำไปสู่ การปฏิบัติอย่างจริงจัง

2. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรตระหนักถึงความสำคัญและคุณค่าของผู้สูงอายุ เพราะฉะนั้นการบริการช่วยเหลือผู้สูงอายุ ไม่ควรให้บริการเฉพาะการให้สวัสดิการเท่านั้น แต่ควรครอบคลุมถึงการส่งเสริมให้มีกิจกรรมการนำความรู้และประสบการณ์ของผู้สูงอายุมาทำประโยชน์ต่อสังคมด้วย

3. หน่วยงานที่รับผิดชอบควรกำหนดเป็นแนวปฏิบัติสำหรับแต่ละจังหวัดเพื่อให้แต่ละชุมชนในจังหวัด เช่น ระดับตำบลได้มีการสำรวจ รวบรวม และจัดทำบัญชีรายชื่อของผู้สูงอายุที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในแต่ละท้องถิ่นได้

4. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรสนับสนุนงบประมาณไปให้แต่ละท้องถิ่น (เช่น ระดับตำบล) เป็นรายปี ได้นำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการถ่ายทอดความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ของผู้สูงอายุมาทำประโยชน์แก่สังคม

5. องค์กรในระดับท้องถิ่น เช่น องค์กรบริหารส่วนตำบล ควรพิจารณาผนวกเรื่องนี้เป็นบทบาทหนึ่งในการดำเนินงานขององค์กรด้วย

6. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับท้องถิ่นควรช่วยกันติดตามและให้ความช่วยเหลือ เพื่อกระตุ้นให้การจัดกิจกรรมการถ่ายทอดความรู้ ความเชี่ยวชาญของผู้สูงอายุเพื่อมาทำประโยชน์แก่สังคมนั้นดำเนินการอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ

7. คณะกรรมการจัดกิจกรรมนี้ในแต่ละท้องถิ่นภายในจังหวัดเดียวกันและระหว่างจังหวัด ควรมีการประสานกันเป็นเครือข่ายเพื่อจะได้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูล เพื่อส่งเสริมการทำประโยชน์ของผู้สูงอายุ และการสนับสนุนการจัดกิจกรรมซึ่งกันและกัน

8. องค์กรความรู้ความเชี่ยวชาญของผู้สูงอายุในแต่ละท้องถิ่นควรมีการรวบรวมไว้ในรูปแบบของสื่อประเภทต่าง ๆ ทั้งสิ่งพิมพ์ เทปเสียง CD VCD รวมถึงการจัดทำเป็นฐานข้อมูล เพื่อให้ประชาชนผู้ที่สนใจได้ศึกษาหาความรู้ในลักษณะของการศึกษาตามอัธยาศัยได้อย่างกว้างขวาง

9. สำหรับการจัดทำในฐานข้อมูล เพื่อให้การดำเนินงานเกิดความต่อเนื่อง ควรมีการดูแลการพัฒนาเว็บไซต์สำหรับรวบรวมและเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านของผู้สูงอายุในแต่ละท้องถิ่น ดังนี้

- 1) จัดทำหนังสือแจ้งไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น ชมรมผู้สูงอายุทั่วประเทศ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- 2) เชิญชวนให้มีการเพิ่มข้อมูลเข้ามา
- 3) เพิ่มเติมรายละเอียดในส่วนที่เป็นข้อมูลความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านในรูปแบบ เช่น คลิปวิดีโอ, ตำราเสียง เป็นต้น
- 4) ร่วมมือกับหน่วยงานอื่นๆ ในการพัฒนาข้อมูลของผู้สูงอายุที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านเชิงลึกเพื่อให้มีรายละเอียดมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

1. ควรจะมีการนำรูปแบบที่ได้จากผลการวิจัยในครั้งนี้ไปทดลองจัดในชุมชนต่างๆ แล้วนำผลที่ได้มาเป็นแนวทางในการปรับปรุงรูปแบบให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น
2. ควรศึกษาบทเรียนตัวอย่าง (best practices) ของการนำความรู้ และประสบการณ์ ความเชี่ยวชาญของผู้สูงอายุ มาทำประโยชน์ต่อสังคมในชุมชนที่ประสบผลสำเร็จว่าเกี่ยวข้องกับปัจจัยใดบ้าง เพื่อจะนำไปเป็นแนวทางปรับปรุงกิจกรรมต่อไป
3. ควรศึกษาบทบาทการมีส่วนร่วมของชุมชนและองค์กรท้องถิ่นที่จะช่วยให้การจัดกิจกรรมเผยแพร่ความรู้ ประสบการณ์ และความเชี่ยวชาญของผู้สูงอายุเป็นไปได้อย่างต่อเนื่อง

บรรณานุกรม

- กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546
กรุงเทพมหานคร เจ.เอส การพิมพ์
- ศิริวรรณ ศิริบุญ “ปัญหาความต้องการและการมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุในชุมชน : ข้อมูลจากผู้สูงอายุ” ใน มวลินี วงษ์สิทธิ์ ศิริวรรณ ศิริบุญ และอัจฉรา เอ็นท์ การมีส่วนร่วมของชุมชนในการให้การดูแล ให้บริการ และกิจกรรมต่าง ๆ แก่ผู้สูงอายุ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สถาบันประชากรศาสตร์ (เอกสารอัดสำเนา) 2541
- _____ สวัสดิการผู้สูงอายุ แนวคิดและวิธีการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร มีสเตอร์ก๊อปปี้ (ประเทศไทย) จำกัด 2549
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ สถิติประชากรผู้สูงอายุ กรุงเทพมหานคร สำนักงานสถิติแห่งชาติ 2540
- สุมาลี สังข์ศรี และคนอื่นๆ รายงานการวิจัยเรื่อง การศึกษาความต้องการและแนวทางการจัดการศึกษาด้วยระบบทางไกลแก่ผู้สูงอายุ กรุงเทพมหานคร มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 2539
- _____ รายงานการวิจัย เรื่อง ภูมิปัญญาไทยกับการส่งเสริมการเรียนรู้และการสร้างอาชีพ กรุงเทพมหานคร สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ 2550
- สุรกุล เจนอบรม วิทยาการผู้สูงอายุ กรุงเทพมหานคร คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2534
- _____ วิสัยทัศน์ผู้สูงอายุและการศึกษานอกระบบสำหรับผู้สูงอายุไทย กรุงเทพมหานคร นิชินแอตเวอร์ไทซิงกรุ๊ป 2541
- Atchley, R.C. *Social Forces and Aging : An Introduction to Social Gerontology.* California : Wadsworth, 1988
- Caro, F.G., Bass, S.A., and Chen, Y.P. *Introduction : Achieving a Productive Aging Society.* Westport, Ct. : Auburn House, 1993
- Thorson, James A. *Aging in a Changing Society.* California : Wadsworth, 1995.

Distance education for unskilled youth workers in Thailand

Sumalee Sungsi

*School of Educational Studies,
Sukhothai Thammathirat Open University, Thailand*

INTRODUCTION: THE PROBLEM

In Thailand, formal education has been provided for the general population for a long time. However, particularly in higher education, only a portion of the population reaps benefits from such education. A number of school age children, especially those in rural areas, have to drop out from the educational system at a relatively early stage – a large number of them as early as the completion of primary education (Grade 6). Although the Thai government has continually tried to solve this problem by providing the so-called 'early secondary schools' to these underprivileged children in many rural areas, the problem still remains to a large degree.

It is quite common to see rural children finish early secondary education in their home towns only to find this is the end of their education experience. In general, most families find that they are not financially able to send their children to schools at a higher level that is available mostly in big cities. After leaving school, most of these youngsters mentioned above would migrate to big cities or industrial areas to look for jobs. Unfortunately, most of them find that they cannot get decent jobs due to their limited education or lack of practical vocational skills. In short, they often have to accept lowly paid jobs. Furthermore, staying in big cities generally means problems of great magnitude for these newcomers, in areas such as finding suitable accommodation, facing a high cost of living, and adapting to the new environment.

Based on the statistics provided by the Research Institute for National Development (1993), it is clear that the number of these unskilled workers is increased year after year. For example, in 1988, out of the total of 29.9 million Thai workers, about 25 million had only primary education background. In 1991, out of the total of 31.7 million workers, 25.5 million were found to have only primary education background. Based on this picture, it can be seen that approximately 80% of the Thai workers had only primary education background.

The above scenario indicates that there is a serious problem for the government to tackle as these workers are the majority of the general population. One alternative to help solve this problem is to provide them with more education. If this young labour force can gain more basic and vocational education or skill training, they will surely do better in the labour markets. With better education and improved skills, they are likely to be able to get better jobs and earn more income. Their quality of life will improve together with decreasing problems surrounding their day – to – day living.

A POSSIBLE SOLUTION : DISTANCE LEARNING

It appears it is possible for these youth workers to obtain additional knowledge and vocational skills by providing them with a special sort of education. The traditional school system has regulations which prohibit them from returning to school. Moreover, because of their job and family responsibilities, they can hardly afford to attend school on a full-time basis. As such, it is necessary for the government to come up with another educational system that is more flexible than the traditional one. For example, various kinds of media should be used to convey lessons to the students. Learners must be able to study on their own wherever they are and in their own time. They should be able to study at home or while at work instead of in the conventional classrooms. Presumably they must be free to choose whatever subjects that they want to learn. The flexible educational system mentioned here may be referred to as a 'distance education system'. Through this educational set-up youth workers may gain additional knowledge and skills while holding full-time jobs.

PRELIMINARY STUDY

In order to come up with a suitable approach for teaching knowledge and skills to these youth workers, the author conducted a study in 1993 to identify needs and problems associated with learning in this particular environment. Essentially, this study was intended to be used for gathering necessary information so that an appropriate set-up and strategies for distance education could be proposed. The study was carried out in three industrial provinces around the capital city, Bangkok. The samples consisted of three groups: 600 youth workers from twelve factories situated in the three provinces; 30 administrators of the twelve factories; and 45 employees of concerned government agencies responsible for providing knowledge and vocational skills to out-of-school people. Questionnaires were sent to the young workers. Factory administrators and personnel from concerned agencies were also interviewed as part of this research study. Percentages, means, rank of order and contents study were employed for data analysis.

MAIN FINDINGS

Basic information on the unskilled youth workers

Approximately 42% of the youth workers finished primary education or early secondary education; 38% finished upper secondary education. 75% were found to be singles. 66% of them were between 20-25 years of age; 31% were between 26-30 years old. Their average income was about 3,000 – 5,000 baht per month. Most of them (60%) rented some kind of housing whilst 14% stayed at their work places. 12% lived in their own homes. About 45% of them were in the central part of the country, 30% came from the Northeast. 19% were from the North, and 3% came from the South. The data further showed that most of them (80%) had been working in the

factories for about 3-5 years. In regard to their positions, about 75% of them were ordinary workers, the rest were group leaders. For working hours, it was found that 79% of them worked during the day time while 17% worked both daytime and in the evening. Most of these workers (94%) had only one day a week off as their holiday. 79% had some free time in the evening while about 5% had some free time in the afternoon of each work day. For their activities during their holidays, the study revealed that 89% rested at home while 22% read books, and the remaining 17% did their housework.

Opportunities to upgrade knowledge

Approximately 77% of the unskilled youth workers did not have an opportunity to further their knowledge. Only a few of them did upgrade their knowledge by studying on their own or attending evening school. The problems found here were:

- 1 the factory administrators did not allow them to study while on duty;
- 2 their working hours were not flexible enough; and
- 3 they simply had too many responsibilities which prevented them from attending evening classes.

Needs to upgrade knowledge and skills

Most of the unskilled youth workers (97%) want to gain more knowledge and vocational skills. Moreover, the factory administrators gave a similar view; 94% of them agreed that it was very necessary for the unskilled youth workers to obtain more knowledge and skills. Youth workers indicated that would like to gain both basic education at a higher level and vocational education.

GUIDELINES FOR PROVIDING DISTANCE EDUCATION

Suggestions were made as follows:

Field of study

Most of the unskilled youth workers wanted to further their education both in basic and vocational education. Vocational knowledge needed was in areas of electricity, electronics computer science, mechanics, accounting, and business administration. Personnel from concerned agencies indicated that the labour market needed people who were knowledgeable and skilful in areas of electricity, electronics, mechanics, air - conditioning, and industrial work.

Curriculum and contents

All three groups of the samples generally agreed that each subject should cover both theory and practice. The learning process should provide adequate knowledge and skills that were in line with labour market demands.